

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 225.020 van 8 oktober 2013
in de zaak A. 207.472/X-15.295.**

In zake : Edgard DE TROYER
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wim De Cuyper
 kantoor houdend te 9100 SINT-NIKLAAS
 Vijfstraten 57
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling OOST-VLAANDEREN
2. de deputatie van de provincieraad van OOST-VLAANDEREN

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 24 december 2012, strekt tot de cassatie van “het arrest nr. A/2012/0479 van 20.[1]1.2012 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen [hierna: RvVb], houdende de vernietiging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 25 februari 2010, waarbij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het regulariseren van een werkplaats met geïntegreerde woning, de verbouwing van de exploitantenwoning en de uitbreiding van de werkplaats en waarbij de vergunning wordt geweigerd voor het bouwen van een tentoonstellingsruimte op de percelen gelegen te 9550 Herzele, Molenstraat 88A en met kadastrale omschrijving [...], sectie A, nummers 0088C, 0091B en 0091C”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 224.221 van 2 juli 2013 heropent de Raad van State het debat en gelast het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het

auditoraat met het aanvullend onderzoek van de overige onderdelen van het eerste middel.

Auditeur An Van den broeck heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 september 2013.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bram De Smet, die loco advocaat Wim De Cuyper verschijnt voor de verzoekende partij, en juriste Kaat Van Keymeulen, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De feiten werden uiteengezet in het arrest nr. 224.221 van 2 juli 2013.

IV. Onderzoek van de cassatiemiddelen

4. De Raad van State rest nog het onderzoek van de onderdelen 2 tot en met 5 van het eerste cassatiemiddel.

A) Uiteenzetting van het eerste cassatiemiddel

5. De verzoeker voert in het eerste middel de schending aan van artikel 6 EVRM, artikel 1 van het eerste Aanvullend Protocol bij het EVRM, artikelen 10, 11 en 149 van de Grondwet, artikel 4.4.26, § 2 en artikel 4.4.28, tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), “artikel 145ter, § 2 DRO, en het algemeen rechtsbeginsel van stuiting of schorsing van een verjaringstermijn, zo een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State wordt ingesteld”.

B) Tweede onderdeel

Standpunt van de verzoeker

6. De verzoeker betoogt in ondergeschikte orde dat in het geval de Raad van State “van oordeel zou zijn dat de vervalltermijn van art. 4.4.28., tweede lid VCRO toch van toepassing is” dan “dient te worden vastgesteld dat de vervalltermijn van art. 4.4.28., tweede lid VCRO enkel moet worden beoordeeld op het ogenblik van het indienen van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning” omdat “[n]a het indienen van de aanvraag [...] het [...] enkel de bestuurlijke overheid [is] die onder controle heeft wanneer een uitspraak wordt gedaan omtrent de aanvraag” en “de aanvrager geen dwingende invloed meer [kan] uitoefenen op het verder verloop van de procedure en [...] elke vrees voor speculatie of het ontbreken van werkelijke korte termijnbehoeften weg[valt]”. De verzoeker besluit dat “[h]ierdoor [...] de bodemrechter de aangehaalde bepalingen [heeft] geschonden”.

Beoordeling

7. De stelling van de verzoeker in het middelonderdeel is dat door het indienen van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor de kortetermijnbehoeften het planologisch attest niet meer kan vervallen. Dit uitgangspunt is in strijd met artikel 4.4.28, tweede lid, 2° tot en met 5° VCRO dat bepaalt dat “[d]ergelijk planologisch attest [...] evenwel” vervalt : “2° als deze stedenbouwkundige vergunning is vervallen; 3° als het bedrijf zijn activiteit stopzet; 4° bij overdracht van enig zakelijk recht op het bedrijf of individuele bedrijfsgebouwen; 5° vijf jaar na de afgifte van het planologisch attest”.

8. Het tweede middelonderdeel faalt naar recht.

C) Derde onderdeel

Standpunt van de verzoeker

9. De verzoeker betoogt “in meer ondergeschikte orde” dat in het geval de Raad van State “van oordeel zou zijn dat de vervaltermijn van art. 4.4.28., tweede lid VCRO niet enkel moet worden beoordeel[d] op het ogenblik van de indiening van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning [...] dient te worden opgemerkt dat de vervaltermijn van art. 4.4.28., tweede lid VCRO niet is verstreken, want de termijn is pas ingegaan na het arrest van de Raad van State dd. 4 september 2008”. De verzoeker stelt dat de RvVb vaststelt “dat het planologisch attest vervallen is op 04.05.2009” waaruit hij afleidt dat volgens de RvVb “de vervaltermijn [...] een aanvang nam op 05.05.2004” evenwel zonder toe te lichten dat deze laatste datum “als startdatum gekozen dient te worden”. Volgens de verzoeker gaat de RvVb “er echter aan voorbij dat omwille van het door de gewestelijke planologische ambtenaar aangetekende beroep, de beslissing dd. 05.05.2004 in toepassing van art. 145ter, § 2, 3° lid DRO geschorst was” en verliest de RvVb “uit het oog dat bij ontstentenis van tijdige betekening van de beroepsbeslissing, in toepassing van art. 145ter, § 2, 5° lid VCRO geacht moet worden dat het beroep werd afgewezen” waardoor

“minstens de 60^e dag na het aantekenen van beroep als datum [dient] te worden weerhouden als aanvangstermijn van de vervaltermijn”. Te dezen “werd [...] -weliswaar laattijdig- door de Minister een beslissing genomen tot inwilliging van het door de planologische ambtenaar aangetekende beroep. Zolang deze beslissing van kracht bleef, was er bijgevolg helemaal geen sprake van een planologisch attest. Zo er gedurende de periode tussen de beslissing van de minister en de nietigverklaring geen planologisch attest bestond, kan ook tijdens deze periode geen vervaltermijn lopen van dit niet bestaand attest. Weliswaar hernam de beslissing van het College na de nietigverklaring opnieuw zijn rechtskracht, toch gebeurde dit pas vanaf het ogenblik van de uitspraak van de Raad van State. Immers kan de vervaltermijn van het planologisch attest maar aanvangen zodra het in de rechtsorde terugkeert. Bijgevolg dient de vervaltermijn van vijf jaar in casu te worden berekend vanaf het ogenblik [van het] arrest van de Raad van State. De 5-jarige vervaltermijn start bijgevolg maar op 4 september 2008. Het planologische attest vervalt dan ook pas op 4 september 2013. De vernietigde beslissing kon bijgevolg wel zijn grondslag vinden in het planologische attest daar dit pas kan vervallen op 4 september 2013. Door te oordelen dat op 05.05.2004 als aanvangsdatum gerekend dient te worden voor de aanvang van de vervaltermijn heeft de bodemrechter art. 149 GW en de art. 145ter, § 2, 3 en 5^e lid DRO geschonden”.

Beoordeling

10. De bij artikel 149 van de Grondwet opgelegde verplichting aan de rechter om zijn rechterlijke uitspraak te motiveren, heeft het karakter van een vormvereiste met beperkte draagwijdte. Een uitspraak is gemotiveerd wanneer de rechter duidelijk en ondubbelzinnig de redengeving uiteenzet -al ware die redengeving verkeerd of onwettig- die hem ertoe brengt de beslissing te nemen. Bij de beoordeling of artikel 149 van de Grondwet is nageleefd, is bijgevolg niet de vraag aan de orde of in de beslissing een verkeerde beoordeling van de feitelijke gegevens is uitgedrukt. Het gaat er daarbij dan ook niet om of de motivering omstandig of juist is; alleen een gemis aan motivering -of daarmee

gelijkgestelde gevallen, zoals tegenstrijdigheid in de motieven- maakt een schending uit van artikel 149 van de Grondwet.

11. De RvVb overweegt ter zake wat volgt:

“Er wordt niet betwist dat de tussenkomende partij op 5 mei 2004 een positief planologisch attest heeft verkregen voor de kortetermijnwerken. [...] Er wordt ook niet betwist dat de vergunningsaanvraag werd ingediend binnen het jaar na de afgifte van het planologisch attest [...]

Artikel 4.4.28, tweede lid VCRO, dat artikel 145ter DRO heeft vervangen wat de geldigheidsduur van het planologisch attest betreft, is van toepassing op het in dit dossier betrokken planologisch attest. Het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid heeft immers onmiddellijke werking zodat de rechtskracht, waaronder de geldingsduur, van de nog geldende planologische attesten verleend onder het DRO nu beheerst wordt door het VCRO. [...]

Uit artikel 4.4.28, tweede lid VCRO volgt dat de geldingsduur van een planologisch attest in elk geval verstreken is vijf jaar na de afgifte ervan. De inwerkingtreding van het decreet van 27 maart 2009 [...] heeft geen nieuwe termijn doen ontstaan doch heeft enkel onmiddellijke werking. De Raad stelt dan ook vast dat het planologisch attest vervallen is op 4 mei 2009”.

12. Het middelonderdeel dat in wezen de inhoud van de motivering van het bestreden arrest van de RvVb en niet de afwezigheid van een motivering of een daarmee gelijk te stellen geval bekritiseert en de schending aanvoert van artikel 145ter van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna: DRO) dat vervangen werd door artikel 4.4.28 VCRO, kan niet tot cassatie leiden. De stelling van verzoeker dat de vervaltermijn en artikel 4.4.28 VCRO geschorst of gestuit wordt bij een schorsend administratief beroep tegen het planologisch attest, faalt bij stilzwijgen van de wet, naar recht.

D) Vierde onderdeel

Standpunt van de verzoeker

13. De verzoeker betoogt “in nog meer ondergeschikte orde” dat in het geval de Raad van State “van oordeel zou zijn dat de vervaltermijn van art. 4.4.28., tweede lid VCRO niet pas is ingegaan na het arrest van de Raad van State dd. 4 september 2008 [...] dient te worden vastgesteld dat de vervaltermijn nog niet is verstreken want deze was geschorst of gestuit door de procedure bij de Raad van State”. De verzoeker stelt dat “[u]it de artikelen 2244 BW en 4.6.2, § 1, 2^e VCRO [...] een algemeen rechtsbeginsel [kan] worden afgeleid dat de verjaringstermijn gestuit of geschorst wordt, zo een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State wordt ingesteld” en dat “[n]aar analogie [...] de vervaltermijn van art. 4.4.28., tweede lid VCRO ook geschorst of gestuit werd door het beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State [...] tot 4 september 2008” waardoor “[d]e vernietigde beslissing [...] zijn grondslag [kon] vinden in het planologische attest”. De RvVb heeft “het algemeen rechtsbeginsel van stuiting of schorsing van de verjarings- of vervaltermijn na beroep bij de Raad” geschonden “[d]oor te oordelen dat 05.05.2004 als aanvangsdatum gerekend dient te worden voor de aanvang van de vervaltermijn”.

Beoordeling

14. Stuiting of schorsing van de verjarings- of vervaltermijn is geen algemeen rechtsbeginsel.

15. Het middelonderdeel faalt naar recht.

E) Vijfde onderdeel

Standpunt van de verzoeker

16. De verzoeker betoogt “in uiterst ondergeschikte orde” dat in het geval de Raad van State “van oordeel zou zijn dat de vervaltermijn van art. 4.4.28., tweede lid VCRO toch niet geschorst of gestuit was door de procedure bij de Raad van State [...] dient te worden vastgesteld dat de door het EVRM gewaarborgde rechten van verzoekende partij in cassatie geschonden worden” omdat “het door verzoekende partij aangewende rechtsmiddel volledig uitgehold” wordt. “Immers kan hij, hoewel hij juridisch gelijk kreeg (zoals blijkt uit het arrest van de Raad), de facto geen rechtsherstel meer krijgen. De vervaltermijn is echter door de aanwending van het rechtsmiddel, dermate ver gevorderd, dat het niet meer mogelijk is om een vergunning te verkrijgen op basis van het (na vernietiging) verleende planologisch attest”. De verzoeker vraagt “dan ook dat dienaangaande volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof wordt gesteld”:

“Schenden artikelen 4.4.26, §2 en art. 4.4.28 VCRO, art. 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met art. 1, 1^e Aanvullende protocol EVRM, art. 6 en 13 EVRM en het grondwettelijk beginsel van recht op een eerlijk proces, indien de in art. 4.4.28, tweede lid, 5° VCRO vermelde termijn van 5 jaar niet wordt geschorst of gestuit, zo tegen een laattijdige beslissing tot inwilliging van een beroep van de gewestelijk planologisch ambtenaar tegen een verleend planologisch attest, een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State wordt ingesteld?”.

Beoordeling

17. Verzoeker verduidelijkt op geen enkele manier in welk opzicht hij de in artikelen 10 en 11 van de Grondwet besloten gelijkheidsregel te dezen geschonden acht of zelfs maar te pas vindt komen.

Overigens, en louter volledigheidshalve, beargumenteert verzoeker niet en doet hij ook niet aannemen dat de rechtsregels waaraan hij het Grondwettelijk Hof wil zien toetsen “in samenhang” met de gelijkheidsregel, door dit Hof eventueel als een autonome toetssteen mogen worden gehanteerd.

De vraag is derhalve niet geschikt om aan het Grondwettelijk Hof te worden voorgelegd.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het arrest nr. A/2012/0479 van 20 november 2012 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen in zoverre het de beslissing van 25 februari 2010 van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen waarbij de vergunning wordt geweigerd voor het bouwen van een tentoonstellingsruimte op de percelen gelegen te 9550 Herzele, Molenstraat 88A en met kadastrale omschrijving sectie A, nummers 0088/c, 0091/b en 0091/c vernietigt.

De Raad van State verwerpt het cassatieberoep voor het overige.

2. Dit arrest dient te worden overgeschreven in de registers van bovenvermelde Raad en melding ervan moet worden gemaakt op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing.

3. De beperkte zaak wordt verwezen naar de anders samengestelde Raad voor Vergunningsbetwistingen.

4. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van acht oktober 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Johan Lust